

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 d'octubre del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 14-11-2017, la societat XXX SAU, va presentar una petició d'ordre judicial de pagament contra el Sr. A.D., per tal d'obtenir la satisfacció de l'import total de 1.280,02.-euros (autes 3000491/2017).

La representació processal del demandat es va oposar al pagament i es va obrir el procediment abreujat corresponent i, en data 24-01-2018, l'agent va presentar un escrit de demanda en reclamació de quantitat, a tramitar pel procediment abreujat, sol·licitant la condemna del Sr. D. a pagar-li l'import de 1.280,028.-euros, més els interessos legals corresponents, així com al pagament de les costes judicials inclosos els honoraris de procurador i d'advocat.

II.- La representació del demandat va aplanar-se parcialment a les reclamacions de l'entitat financera, reconeixent deure només l'import de 323,10.-euros, tot i formulant una demanda reconvencional per tal de condemnar l'agent a satisfer-li l'import de 76,90.-euros, després de compensació. També va sol·licitar que no s'efectuï cap imposició de les costes processals.

III.- Per Sentència de data 18-04-2018, l'Hble. Tribunal Unipersonal, secció civil, va decidir:

" que estimant substancialment la demanda formulada per la societat mercantil andorrana per accions "XXX, S.A." contra el Sr. A. D. i rebutjant de ple la reconvenció, ha de condemnar i condemna a aquest darrer a pagar a la primera la quantitat global de mil doscents seixanta-sis euros amb noranta-nou cèntims (1.266,99.- EUROS), augmentada dels interessos legals produïts a comptar del dia set de febrer de l'any en curs i fins que sigui íntegrament satisfeta, imposantli tanmateix les costes processals causades de conformitat amb el que preveu el darrer Considerant de la present resolució. "

IV.- Contra aquesta resolució, ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. A. D.

Demana la seva revocació i que es dictés una conforme a les seves pretensions de primera instància, condemnant a la par agent a pagar les despeses processals causades, incloses les derivades de la intervenció d'advocat i de procurador d'ambdues instàncies.

La representació processal de la societat XXX SAU demana la confirmació de la sentència i la condemna de la part apel·lant al pagament de les costes.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els arguments revocatoris del recurs es poden sintetitzar de la manera següent: 1) el tribunal ha obviat la jurisprudència relativa al venciment anticipat i només es poden reclamar les quantitats ja vençudes al moment de presentar la petició d'ordre judicial de pagament ; 2) ens trobem en un cas d'un consumidor contra un professional ; 3) la fitxa comptable de l'establiment és una prova insuficient de les compres pagades amb la targeta i la societat actora no ha provat de forma suficient, clara i precisa que el consum reclamat fos real ni que fos realitzat pel Sr. D.

La demanda de l'entitat financera es fonamenta sobre tres conceptes diferents que cal detallar per una millor comprensió del litigi :

En primer lloc, unes compres efectuades durant els mesos de juny, juliol i agost del 2017 amb la targeta de pagament "XXX" titularitat del Sr. D., per un total impagat de 1.131,81.-euros.

Essent dita targeta coberta per un aval bancari de 400.-euros, l'entitat el va executar el 30-08-2017, portant per tant el ròssec en 731,81.-euros.

En segon lloc, en data 13-09-2016, les parts van firmar un microcrèdit per un import de 414,45.-euros a reemborsar mitjançant 20 mensualitats a partir del 31-10-2016. Les 5 mensualitats de 20,72.-euros entre juny i octubre del 2017 van ser retornades pel banc del Sr. D., per un total de 103,75.-euros, essent en aquest moment el saldo no vençut de 124,73.-euros.

En tercer lloc, en data 25-03-2017, les parts van firmar un altre microcrèdit per un import de 438,67.-euros a reemborsar mitjançant 10 mensualitats a partir del 30-04-2017. Les 5 mensualitats de 43,87.-euros entre juny i octubre del 2017 van ser retornades pel banc del Sr. D., per un total de 219,35.-euros, essent en aquest moment el saldo no vençut de 87,71.-euros.

Front a aquestes pretensions, el defenent ha sostingut que no se li podia reclamar, per manca de legitimació activa pel fet de no haver-se degudament resolt els préstecs, l'import de 212,08.-euros corresponent als dos saldos no

vençuts (124,37+87,71), però ha reconegut deure l'import de 323,10.-euros corresponent a les mensualitats ja vençudes (103,75+219,35).

Ensems, es va oposar totalment a la reclamació relativa a la carta.

Essent, segons ell, l'import de 323,10.-euros cobert per la garantia bancària de 400.-euros, seria finalment la demandant que li deuria la suma de 76,90.-euros.

Fetes aquestes precisions, hem de dir que és cert que la societat demandant justifica que en juny, juliol i agost del 2017 va adreçar al client la recapitulació dels moviments del seu compte (targeta i préstecs).

No obstant això, la seva afirmació que hauria efectuat en diferents ocasions requeriments de pagar no queda acreditada.

També és cert que els dos convenis donen la possibilitat a la societat financera, en cas d'impagament, i per pròpia autoritat, de donar resol't el contracte i de considerar com vençuts els càrrecs pendents de venciment (pactes 3 i 5 respectivament).

El tribunal d'instància ha considerat que tal clàusula s'havia vàlidament inserit en els contractes i que no era necessari cap requeriment o notificació prèvia.

Però tal plantejament no es pot confirmar.

En efecte, i sense entrar en la discussió sobre el caràcter abusiu en el sentit de la Llei del consumidor dels pactes relatius a la facultat per la societat financera de donar resol't el contracte (discussió que, dit de pas, permetria sense dubte qüestionar seriosament la validitat de les referides clàusules), cal recordar que és jurisprudència ara ben arrelada i consolidada que en virtut del principi de bona fe que regeix la formació i l'execució dels contractes, el creditor que pretén resoldre de manera unilateral el contracte per raó d'uns impagaments té l'obligació de comunicar prèviament al deutor no solament el saldo deutor sinó també la seva voluntat d'exercitar la seva facultat unilateral de resolució i a quines condicions el deutor pot impedir aquesta resolució, és a dir que ha de pagar precisament i en quin termini.

Aquest deure d'informació i comunicació existeix al càrrec de les entitats financeres encara que no estigui previst explícitament en el contracte (veure TSJC 115/12 del 15-11-2012, TSJC 125-13 i TSJC 175/13 del 29-10-2013, TSJC 018/2015 del 23-07-2015 i TSJC 112-17 del 30-11-2017).

Per consegüent, els contractes en qüestió no es poden considerar com a resolts i no es pot estimar la demanda al respecte, només donant lloc a l'import expressament reconegut pel defenent en concepte de mensualitats vençudes, sia 323,10.-euros, i al qual s'ha aplanat sol·licitant la seva compensació, el tot sense perjudici pel la financera de provocar correctament la resolució.

II.- Pel que fa a les compres pagades mitjançant la carta "XXX", és de constatar que no s'han aportat les condicions generals d'utilització d'aquesta darrera. Dit això, el defenent no nega ser titular de la carta en qüestió ni que la utilitzava per pagar les compres que feia prop de "XXX".

Aleshores, relativament a la qüestió de la prova de la realitat de les compres efectuades, i com bé ho diu la part recurrent, ens hem de remetre als principis generals sobre la prova.

En aquesta òptica, però, no poden compartir la seva afirmació que no existeix prova suficient. En efecte, l'examen dels documents aportats per la societat són suficients per a establir la realitat de les compres efectuades amb la targeta de referència (nº09...80004), la utilització de la qual era responsable el Sr. D., ja que no és tracta d'una simple fitxa comptable interna establerta unilateralment com diu la representació processal d'aquest darrer sinó d'un document establert mensualment en base a la utilització de la targeta, comparable a un extracte de compte bancari, i que descriu cada compra (alimentació, fleca, estació servei, perfumeria, etc...) així com el número que li correspon, la seva data i el seu import exacte.

El defenent, del seu costat, s'ha limitat a sostenir que calia aportar el comprovant de cada compra. Però tal exigència és desproporcionada i no és fonamentada ni conforme als principis sobre la càrrega de la prova ja que, a partir del moment on la societat agent ha aportat una prova suficient del seu crèdit, pertanyia al defenent aportar uns elements i arguments per tal de contradir-la, cosa que no ha fet en cap moment.

Per consegüent, s'ha de donar lloc a les pretensions de la societat financera al respecte i de confirmar la sentència sobre aquest punt.

Així les coses, la condemna s'ha de fixar en 1.054,91.-euros (731,81+323,10) enlloc de 1.266,99.-euros.

III.- El segon aspecte del recurs és en relació a la qüestió de les costes de primera instància tota vegada que considera la part recurrent que, atès el seu aplanament parcial, era imprescindible que existís un requeriment previ a l'acció judicial per imposar-li les costes.

El Tribunal Unipersonal, sense contestar als arguments de la part defenent al respecte, ha considerat que en virtut del principi del venciment objectiu, l'estimació substancial de la demanda havia de portar a imposar les costes a la part defenent.

Malgrat l'estimació parcial del recurs, l'estimació de la demanda queda substancial però queda la qüestió del requeriment previ i de l'aplanament puix, com ho hem indicat abans, no queda justificat que hagi existit qualsevol requeriment per part de la societat agent abans de la introducció del judici.

Per tant, la manca de contesta a aquests arguments de la part defenent ens ha de portar a motivar el següent per tal d'aportar una resposta completa a les parts.

Com ho motivàvem en la nostra Sentència 426/2017 del 27-02-2018 :

"En efecte, pel que fa als principis aplicables per a decidir de la imposició o no de les costes, com ja ha recordat aquesta Sala, la condemna en costes és "un dret que estableix la resolució judicial a favor de la part litigant que ha obtingut un resultat favorable..." (vg. TSJC 22-06-de 2000 nº 1392). En aquesta òptica, el que es resisteix a una demanda fefaent i fonamentada en dret ha de suportar el pagament de les costes processals per tal, finalment, d'assegurar un reconeixement complet i efectiu del dret del vencedor.

Així, en el dret civil andorrà, la imposició de costes no es regeix pel criteri subjectiu de la temeritat sinó per l'objectiu del venciment. No es precisa la temeritat per a la imposició de costes, és suficient el venciment perquè sigui preceptiva la imposició, tret que circumstàncies especials permetin al Tribunal fer ús de les facultats d'excepció que li confereix la novel·la 82 Capítol 10.

Tanmateix, la mala fe i la temeritat poden actuar com argument de reforç de la condemna en costes.

Aquesta imputació de les costes no es fa de manera mecànica, sinó que el fet de considerar si s'ha estimat substancialment o no una demanda és una decisió que pren l'òrgan jurisdiccional en funció de les circumstàncies del cas. Entre altres criteris, també s'ha de valorar la conducta prèvia de les parts i en particular la del defenent. Al respecte, el criteri cabdal i subjacent és de determinar si l'agent es va trobar obligat a litigar en raó de l'actitud del defenent. També s'ha de valorar si l'oposició del defenent era justificada o si al contrari la seva actitud es pot titllar de passiva, obstructiva, o fins i tot de temerària o de mala fe.”.

Pel que fa la manca de reclamació prèvia, i en consonància amb el que acabem d'exposar, l'existència d'un requeriment previ a l'acció judicial té una gran importància, tota vegada que permet oferir al deutor, un cop plenament informat del crèdit reclamat, de liquidar el seu deute per tal d'evitar un procés judicial.

Dit això, dita manca de reclamació prèvia no impediria una condemna en costes processals si la demanda s'estima de forma íntegra o substancial (veure en aquest sentit TSJC 163/14 i 103/13).

Pel que fa a l'aplanament, i seguint la mateixa lògica, és doctrina constant d'aquesta Sala (veure per exemple entre altres TSJC 385/13 i 390/14 del 27-04-2015) que, per regla general, no procedeix efectuar especial condemna en costes quan el defenent s'aplana i no ha sigut objecte d'un requeriment extrajudicial previ.

Aquesta solució es fonamenta sobre la consideració que, justament, pel fet de no existir requeriment previ extrajudicial, el demandat no ha tingut la possibilitat de reconèixer el bon dret del demandant i de liquidar el deute quan la seva voluntat era aquesta, raó per la qual s'aplana a la demanda, i que per tant no se'l pot considerar com de mala fe o com a el responsable de que hagi sigut necessari un plet.

Ara bé, si la solució és evident quan l'aplanament és total i sense reserves, aquesta doctrina no és d'aplicació si no ens trobem en front d'un real cas d'aplanament (en aquest sentit TSJC 310-12 del 21-05-2013).

Així, si bé en certes circumstàncies particulars hem pogut prendre en compte l'aplanament parcial, junt amb d'altres criteris, per no imposar les costes (TSJC 226/17 del 30-11-2017) el principi és que *“l'aplanament només possibilita la no imposició de les costes processals quan és total i no ha existit un requeriment extrajudicial inatès que ha obligat a l'agent a impetrar l'auxili judicial”* (TSJC 103/2016 del 27-10-2016).

Aplicant tota aquesta doctrina sobre costes al nostre cas, hem de constatar que si bé la part defenent ha indicat aplanar-se parcialment, el que ha fet principalment en realitat és oposar-se a més del 75% de la demanda, pretenent fins i tot ésser creditora de la demandant.

Així les coses, no es pot considerar que ens trobem en un cas d'aplanament sense requeriment previ sinó d'una oposició quasi íntegra a la demanda la qual, però, s'estima finalment de manera substancial.

Com ho hem indicat abans, en tal cas, la imposició de les costes al vençut sí que es justifica.

Per consegüent, no escau modificar el pronunciament de la instància en relació a les costes.

IV.- En virtut de la Novel·la 82 Cap 10, l'estimació encara que parcial del recurs determina no efectuar cap imposició de les costes d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR parcialment el recurs de la representació processal del Sr. A. D. contra la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal, secció civil, de data 18-04-2018 que revoquem parcialment en el sentit de condemnar al Sr. A. D. a

pagar a l'agent la quantitat de 1.054,91.-euros enlloc de la de 1.266,99.-euros, tot i mantenint la resta de la seva part dispositiva ;

NO EFECTUAR cap imposició de les costes judicials de segona instància;

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-